

ELEKTROAKUSZTIKUS GITÁROK

Elsőként tisztáznunk kell, melyek is az elektroakusztikus gitárok.

Hagyományosan így nevezzük azokat az általában sík fedlapos, leginkább fém-, ritkábban nylon-húros gitárokat, amelyek tisztán akusztikusan is megszólaltathatóak, és a beléjük szerelt hangszedő elektronika segítségével is „csak” erősíthetőek, kihangosíthatóak, tehát sem a hangszedő, sem az elektronika nem változtat lényegesen a hangzásukon, azaz úgy is akusztikus gitár hangzását kapjuk.

Emiatt nem tartoznak ide sem a hangszedővel felszerelt archtop (a köznyelven vastag testű f-hanglyukas dzsesszgitárnak nevezett) gitárok, sem a vékony testű félakusztikus (a köznyelven vékony testű f-hanglyukas dzsesszgitárnak nevezett) gitárok. Bár mindkettő megszólaltatható különböző mértékben akusztikusan is, a hangszedőjük, illetve az elektronikájuk alapvetően nem akusztikus gitárhang keltésére szolgálnak, még ha az dominál is a hangzásukban.

Ugyanakkor egy kis jóindulattal ide sorolhatóak az olyan gitárok, amelyek a felépítésük miatt ugyan akusztikusan egyáltalán nem, vagy alig szólaltathatóak meg, viszont a hangszedő elektronikájuk segítségével tiszta akusztikus gitárhangzást kapunk. Ilyenek a hibrid, illetve a fizikai modellezésű gitárok, továbbá a silent gitárok is. Az angol nyelvben használt kifejezéssel („acoustic-electric”) élve ezek „akusztikus elektromos” gitárok.

Ezekről a témakörük terjedelme miatt külön-külön elkészített anyagaimban olvashattok.

Figyelem! Nem minden elektronikával felszerelt akusztikus gitár elektroakusztikus ténylegesen! Bár ritkán, azonban előfordulnak olyan példányok is, amelyekben az elektronika mindössze egy beépített hangológép, például ilyen:

Az elektroakusztikus gitárokból található elektronikákról [ebben az írásomban](#) olvashattok bővebben.

Manapság már Dunát lehet rekeszteni az elektroakusztikus gitárokkal, nagyjából ugyanannyi akusztikus gitárt találunk a boltok hangszertartóin, mint elektroakusztikust. A legtöbb gyártó mindössze két kategóriára osztja a gitárokat, akusztikusra és elektromosra, s az akusztikuson belül nem is választják külön az elektroakusztikusokat. Olyan nagy a választék belőlük, hogy akad gyártó, mint például a kiváló ár-érték aránya miatt jó hírű Cort cég, amelynek a kínálatában több az elektroakusztikus, mint a tisztán akusztikus kivitelű gitár. [A honlapjukon](#) szereplő [akusztikus gitárok](#) közül 38 db. elektroakusztikus és 32 db. tisztán akusztikus – [az akusztikus basszusgitárok](#) nélkül, amelyek mindegyike elektroakusztikus.

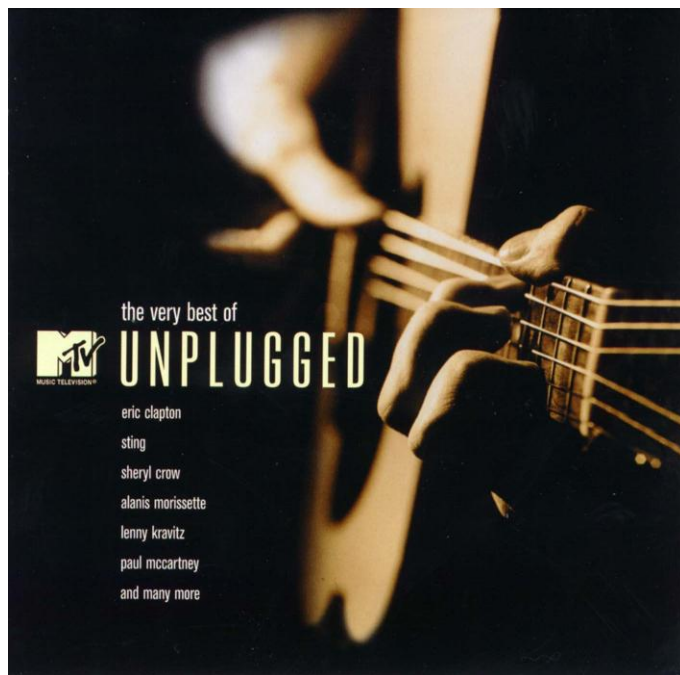
Továbbá megjegyzendő, hogy az elektroakusztikus gitárok java része egyben cutaway-es is.

Az alábbi kis írásban szereplő összes információ 2012. novemberi adatokon, illetve árakon alapul.

[Itt egy elgondolkodtató eszmefuttatás](#) arról, vajon kell-e, s ha igen, akkor mennyire kell nekünk egy elektroakusztikus gitár.

Fémhúros elektroakusztikus gitárok

Részben [Eric Clapton 1990-es MTV \(= Music Television, és nem Magyar Televízió!\) Unplugged felvételének](#) köszönhetően, részben más zenészeknek a zenei gyökerekhez való visszanyúlásának, visszatérésének köszönhetően az elmúlt évtizedekben az élő koncerteken ismét egyre sűrűbben használják az akusztikus és elektroakusztikus gitárokat is.

[Ezen a felvételen](#) Mr. „Slowhand” az előbb említett MTV Unplugged felvételén játssza egyik leghíresebb dalát, a Layla-t.

Sok fémhúros elektroakusztikus gitárt eleve olyan gitárosok számára fejlesztnek ki, akik alapvetően és elsődlegesen elektromos gitáron játszanak. Az elektromos gitárosok kényelmi elvárásaival találkozhatunk olykor a nyak profiljának és vastagságának a megválasztásánál is, amely gyakran emlékeztet népszerű elektromos gitárok nyakának a fogására, például Stratocaster-éra vagy Les Paul-éra, s amely az elektromos gitárosoknak kifejezetten megszokott, kényelmes.

Ugyanez értendő a gitár testének méretére is, amelyet sokszor úgy méreteznek, hogy egy állva gitározó zenész által kényelmesen tartható nagyságú és mélységű legyen. Ugyanakkor ez már eleve behatárolja, hogy mekkora akusztikus hangerőt és dinamikát lehet elérni a gitárral. Ezt leginkább aktív hangszedő elektronikával szokás pótolni, mely egy kis előerősítőt tartalmaz. Az erősítéssel elérhető nagyobb hangerő pedig részben attól is lehetséges, hogy a gitár kissé nehezebb, így a hangja kompresszált, ami azt jelenti, hogy a halk és a hangosabb részletei között nincs nagy különbség. A nagyobb súlyt eredményező alkatrészek, a szokásosnak mondható merevítő pálcán és a hangolókulcsokon túl főként az elektronikus szerelvények, elszívják és akkumulálják a rezgési energiát, így a hang nem lesz dinamikus robbanékony, viszont jó hangkitartással szólal meg. Erősítés esetén azonban megfelelő részletességgel szólalnak meg a halkabb hangok is. Ez fontos, ha például egy dobossal kell együtt játszani.

Mindettől függetlenül a legtöbb elektroakusztikus gitár formavilágában, külső megjelenésében megegyezik az elektronika nélküli akusztikus gitárokkal. Azért jó pár olyan gitárral is találkozhatunk, amely első pillantásra is különbözik a megszokott akusztikus gitároktól.

Az egyik legkomolyabb fejlesztés eredménye látszódik és hallatszik az [Ovation cég](#) gitárjain. Ők voltak az elsők, akik 1960-as évek közepétől kezdődően jelentős sikereket értek el az üvegszál alkalmazásával, amelyet a hát- és oldallapok készítéséhez használtak, és amelynek segítségével kifejlesztették a szinte jelképükké vált „teknő-hátú” gitárjaikat:

Érzékeny rezgésmérő berendezéseket alkalmaztak, hogy meghatározzák a „megfelelő hangzást”, azaz a minőségi valódi fából készült gitárok hangzását, és hogy képesek legyenek ugyanazt elérni az új alapanyaggal is. Később ugyanehhez fejlesztették ki speciális hangszedő elektronikájukat is. Azon ugyan többen vitatkoznak, hogy ezeknek az „üvegszálás” gitároknak tisztán akusztikusan megszólaltatva mennyire van szép hangjuk, de az kétségtelen, hogy elektroakusztikusan a legjobbak közé tartoznak.

Az általuk kifejlesztett sajátos külső köszön ránk a 12húros [Standard Elite 2758 AX](#)-ről is:

[Dolák-Saly Róbert](#), a kiváló zenész és komikus egyebek mellett egy hasonló Ovation-on játszik [ebben a számban](#).

Természetesen ők is gyártanak belőle mindenfélét: [nylon-húrosat](#) és fémhúrosat; 6húrosat, [12húrosat](#), és [basszusgitárt](#) is; illetve nem csak a fent látható „multi-hanglyukkal”, hanem hagyományos kerek, [modern csepp alakú](#), vagy [f-hanglyukakkal ellátott](#) fedlapúakat is.

Ennek a gitármárkának nincs hazánkban hivatalos képviselője, de [például itt 71.000,- Ft-tól lehet Ovation gitárokat vásárolni](#).

Mondanunk se kell, hogy a jogi és műszaki lehetőségeket kihasználva ezt a jellegzetes megjelenést is utánozzák, és más márkanév alatt is találkozhatunk ilyen formavilágú gitárokkal, mint [például ennél](#).

Szintén jellegzetes külsejűek, bár hagyományosabbnak mondhatóak a [Godin](#) cég [Multiac-sorozatú elektroakusztikus gitárjai](#), melyek egyaránt készülnek fémhúros és nylon-húros kivitelben, és amelyek a [hazai márkaképviselőnél 362.900,- Ft-tól kaphatóak](#).

Első pillantásra is látható a modern anyagok felhasználása például a [Blackbird](#) cég [Lucky 13](#) gitárján:

S bár azt hihetnénk, hogy a Les Paul(-szerű, valójában Mini Jumbo forma hegyes cutaway-jel) elektroakusztikus változatban csak f-hanglyukas archtop kivitelben létezik, ez nem így van, noha Epiphone-logó díszelleg a fejen. Íme, a [PR5-E](#), mely [például itt 63.900,- Ft-tól kapható](#).

Mi se természetesebb, mint hogy a [Fender](#) cég is piacra dobta legismertebb elektromos gitárjainak a formáját viselő elektroakusztikus gitárjait:

Fender [Standard Stratacoustic™](#), amely [például itt 83.900,- Ft-ért kapható](#)

Fender [Standard Telecoustic™](#), amely [például itt 83.900,- Ft-ért kapható](#)

De van nekik klasszikus formavilágú 12húros elektroakusztikus gitárjuk is, mint a Dreadnought testű, „Viking” híddal szerelt, a régi Fender fejet idéző [Villager™ 12 String](#):

Ez a gitár hazánkban [például itt 99.900,- Ft-ért kapható](#).

Még olyan, ma már szintén legendásnak nevezhető elektromos gitárnak is, mint a Brian May Red Special, megjelent már az elektroakusztikus változata, és ezzel a formával [The Rhapsody](#) néven gyártják:

[Itt egy rövid bemutató videó a Brian May The Rhapsody-ról.](#)

S azért néha találkozhatunk olyan ritkaságokkal is, mint például a [Dean](#) cég [V Coustic](#) típusjelű, fecskefarkú (vagy ahogyan angolul hívják: *flying V*, azaz *repülő V*) fémhúros elektroakusztikus gitárja:

De [Boris Dommenges](#) hangszerész is készített [ilyen külsejű 6húros és 12húros, illetve kétnyakú elektroakusztikus gitárt](#) a „fecskefark” nagy gitárosának, [Rudolf Schenker](#)-nek.

Néhány fémhúros elektroakusztikus gitárt bemutató cikk:

[Ibanez EW20LASE NT](#) (2012. február)

[Samick J-5 CE](#) (2009. augusztus)

[Walden WAD-550 CE](#) (2008. április)

[Yamaha APX 900](#) (2008. július)

Nylon-húros elektroakusztikus gitárok

A megfizethető minőséget kínáló, vagy forradalmian új megközelítésű hangszerek megalapozták a nylon-húros gitárok népszerűségét a dzsessz és a pop világában is.

Például az 1990-es évek elején a pop-flamenco a [Gipsy Kings](#)-nek köszönhetően futótűzként terjedt a világ minden részén. [Itt éppen az egyik legismertebb számukat, a Bamboleo-t adják elő.](#)

Nem lenne szerencsés és igazságos egy elektroakusztikus nylon-húros gitár (találkozhatunk még az elektro-klasszikus vagy elektro-flamenco gitár megnevezésekkel is) hangerejét összehasonlítani egy olyan nylon-húros gitáréval, amelyet eleve arra készítenek, hogy akár egy nagy koncerttermet is betöltsön. Az előbbi, hangszedő elektronikával ellátott gitár könnyűzenei célokra készül, és az arra jellemző elektronizált színpadi körülményekhez igazodik. A könnyűzenei színpad hangos, tele van monitorokkal és más hangszerekkel. Egy érzékeny, kifejezetten finom akusztikus hangok keltésére készített gitárral semmit se lehetne kezdeni hasonló helyzetben.

Nem véletlen, hogy a legtöbb elektroakusztikus nylon-húros gitár, akár „klasszikus”, akár flamenco, akár egyéb kivitelű (ez utóbbinál ötvözhetik a klasszikus, a flamenco, a fémhúros akusztikus, és/vagy az elektromos gitárok testi adottságait), egyúttal cutaway-es is, amely megoldás szintén nem jellemző a tradicionális hangszerrel tisztán akusztikusan játszó előadók hangszereire.

Egy nylon-húros klasszikus vagy flamenco gitár hangosítása különben sem egyszerű feladat. Ha ilyenre van szükség akár felvételnél, akár egy fellépés alkalmával, akkor azt vagy a hangszer elé helyezett külső mikrofonnal kell megoldani, vagy eleve elektroakusztikus nylon-húros gitárt kell venni, s ez utóbbi mindenféle szempontból, a megoldás egyszerűbb volta, továbbá az ár-érték arány miatt is célszerűbb megoldás.

Ugyanis a legegyszerűbbnek tűnő, a hanglyukba illeszthető mágneses hangszedő nem felel meg erre a célra. Egyrészt a nylon-húros gitárok hanglyuka általában kisebb a fémhúros gitárokénál, és emiatt a legtöbb ilyen hangszedőt bele se tudjuk abba helyezni. Másrészt a mágneses hangszedőket alapvetően a fémből készült húrokra találták ki, s bár a három mély (E6, A, D) húrokkal még működhetne, a három magas (G, H/B, E1) tiszta nylon-húr szinte meg se szólalna azon keresztül.

A többi megoldás pedig, akár a húrláb nyerge alá helyezhető piezo hangszedőre, akár egy, az akusztikus gitárokhoz kifejlesztett komolyabb elektronikára gondolunk, már működőképes ugyan, azonban olyan pontos kivitelezést igényel, amelyet házilag nem tudunk biztonsággal megoldani, csak hangszerész szakemberre bízhatunk. Viszont ennek a részenkénti költsége együttesen (a gitár, illetve a hangszedő elektronika ára, végül a hangszerész beszerelési munkadíja) a legtöbb esetben meghaladja egy készre gyártott elektroakusztikus nylon-húros klasszikus vagy flamenco gitár árát.

Hazánkban [például itt 30.000,- Ft-os ártól kaphatóak](#).

[Yamaha APX9 NA nylon-húros elektroakusztikus gitár bemutatása](#). (2008. július)

Természetesen az elektroakusztikus flamenco gitárok valamennyivel magasabb árhatárnál kezdődnek, ám ez az árbéli különbség amúgy is megvan a klasszikus és a flamenco gitárok között.

De még olyan nagynevű gyártó, mint a [Gibson](#) cég is piacra dobta például 1982-ben a Chet Atkins modellt, amelyet piezo hangszedővel ellátott húrlábbal szereltek fel. Ezzel ők is hozzájárultak, úgyszólván áldásukat adták a zenei műfajok közötti határok leépítéséhez.

[Gibson Chet Atkins CE/CEC:](#)

[Gibson Chet Atkins modell bemutató videója](#).

[Queen: Innuendo – egy Gibson Chet Atkins modellen előadva](#).

[Al Di Meola a Misterio 2004. évi koncertfelvételén](#) egy Roland GR gitár szintetizátorra (mint [például ez](#)) kötött [Godin Multiac-sorozatú elektroakusztikus nylon-húros gitáron](#) játszott, amelyből a szintetizátor kimenetnek köszönhetően minden lehető és lehetetlen(nek hitt) hangzást elővarázsolt.

Magyar előadók közül leginkább [Zorán koncertjein](#) találkozhatunk elektroakusztikus nylon-húros gitárral.